

NIE BĄDŹ OFIARĄ!

czyli przewodnik
po bezpiecznej pracy
w wakacje

Co znajdziesz w przewodniku?

- Handel ludźmi w Polsce – tego na pewno nie wiesz!
- Nieuczciwi pracodawcy – na co uważać?
- Jak szukać bezpiecznej pracy w wakacje – krok po kroku
- Gdzie szukać pomocy?

Handel ludźmi w Polsce – tego na pewno nie wiesz!

O tym musisz wiedzieć:

- Ofiar handlu ludźmi jest w Polsce tysiące – nikt nie zna ich liczby, bo większość przypadków nigdy nie zostaje ujawniona
- Polska jest krajem pochodzenia dla ofiar handlu ludźmi w krajach Europy Zachodniej, krajem docelowym dla ofiar pochodzących z krajów sąsiednich (a coraz częściej również m.in. z Azji) – a równocześnie krajem tranzytowym, przez który tylko przewozi się zniewolone osoby.
- Według ekspertów do wykorzystywania Polaków wyjeżdżających za granicę najczęściej dochodzi właśnie w Niemczech, Włoszech i Francji.
- Handel ludźmi bez przerwy się zmienia – początkowo mieliśmy do czynienia prawie wyłącznie z seksualną eksploatacją kobiet. Obecnie coraz częściej dochodzi do wykorzystywania cudzej pracy.
- Wiele krajów w UE nadal ogranicza dostęp do swoich rynków pracy – w efekcie wiele osób jeździ tam na czarno i są znacznie bardziej narażeni na handel ludźmi.

Handel ludźmi i współczesne niewolnictwo w liczbach:

- **853** – łączna liczba pokrzywdzonych przestępstwem handlu ludźmi w 2012 i 2013 roku – to tylko wierzchołek góry lodowej!
- **80%** ofiar handlu ludźmi w Polsce to kobiety
- **20%** Polaków nie wie, co zrobić, by wyjazd za granicę był bezpieczny

Najbardziej narażone na ryzyko handlu ludźmi za granicą są osoby:

- jadące do pracy na czarno
- w trudnej sytuacji materialnej
- nieznające języka kraju, do którego wyjeżdżają
- wyjeżdżające po raz pierwszy
- wyjeżdżające samotnie
- kobiety – zwłaszcza młode
- z niskim wykształceniem
- szukające pracy w branżach takich jak rolnictwo, budownictwo, przetwórstwo spożywcze, przemysł i gastronomia, a także pomoce domowe i sprzątacze
- kobiety decydujące się na pracę w prostytucji

Ale pamiętaj! Ofiarą handlu ludźmi może być **każdy!** Nieznajomość języka obcego, niskie wykształcenie czy uroda mogą podnosić ryzyko, ale ofiarą oszustów i werbowników może zostać każdy, kto wyjeżdża za granicę i nie zadba wystarczająco o swoje bezpieczeństwo!

Dobre rady na wakacyjny wyjazd:

- Koniecznie podpisz umowę z pracodawcą jeszcze przed wyjazdem!
- Przekaż rodzinie, kto jest Twoim pracodawcą, a także gdzie dokładnie będziesz pracował i jak mogą się z Tobą skontaktować.
- Zabierz z sobą: kopię umowy z pracodawcą, ważny dokument tożsamości, ilość gotówki, która pozwoli Ci na zakup biletu powrotnego do Polski, słownik i/lub rozmówki w danym języku, spis ważnych telefonów (np. najbliższej ambasady i Stowarzyszenia PoMOC).
- Przekaż rodzinie, jak często będziesz się z nią kontaktował i ustal z nimi hasło, które będzie sygnałem, że jesteś w niebezpieczeństwie i nie możesz swobodnie rozmawiać – np. pozdrowienia dla nieistniejącej cioci.

- Wśród agencji zatrudnienia wybieraj te, które mają dobre opinie w internecie i wśród Twoich znajomych oraz specjalizują się w pracy w danej branży i/lub kraju.

Nieuczciwi pracodawcy – na co uważać?

Podejrzana oferta pracy – wskaźniki:

- Podejrzenie atrakcyjne zarobki w porównaniu ze stawkami rynkowymi
- Brak wymagań co do doświadczenia (lub bardzo niewielkie)
- Niewielki zakres obowiązków
- Podejrzenie atrakcyjne warunki zakwaterowania
- Praca „od zaraz”
- Brak pełnych informacji o pracodawcy – np. podany tylko numer telefonu komórkowego
- Uzależnienie zatrudnienia od udziału w płatnym szkoleniu

Jak nabiera się ofiary – przykładowe tricki oszustów:

- zapisywanie numerów telefonów komórkowych tak, aby przypominały zapis telefonów stacjonarnych, które cieszą się większym zaufaniem – np. (50) 345 67 89
- podszywanie się pod pracowników znanych firm
- zakładanie strony internetowej o adresie łudząco podobnym do adresów znanych i zaufanych firm

Nielegalny pracodawca – wskaźniki:

- Brak firmy w KRAZ (Krajowy Rejestr Agencji Zatrudnienia) – www.kraz.praca.gov.pl
- Wymóg wpłacenia kaucji lub opłat za pośrednictwo
- Uzależnienie pracy od założenia własnej działalności gospodarczej
- Odmowa wymaganych prawem dokumentów, do których prawo ma pracownik (umowa, zaświadczenie o ubezpieczeniu, formularz A1)
- Nieopłacanie wymaganego prawem ubezpieczenia społecznego lub/i składek emerytalnych
- Niewliczanie czasu pracy do tzw. okresu składkowego
- Wypłacanie wynagrodzenia w częściach

Podejrzany pracodawca – wskaźniki:

- Negatywne opinie w internecie
- Brak informacji o siedzibie (konieczny pełny adres!)

Jak poprawić swoje bezpieczeństwo?

- nie jedź do pracy na czarno
- wybieraj tylko wiarygodnych i sprawdzonych pracodawców
- poznaj przynajmniej podstawy języka kraju, do którego jedziesz
- przeczytaj dokładnie nasze poradniki!

- Poczta firmowa w bezpłatnej domenie np. @gmail.com
- Brak strony internetowej
- Proponuje podpisanie umowy dopiero po przyjeździe do pracy
- Proponuje spotkania w miejscach publicznych (np. kawiarnie)
- Nie sprawdza kwalifikacji, które są niezbędne w wykonywanej pracy
- Nie sprawdza znajomości języka, który jest niezbędny w wykonywanej pracy
- Nieterminowo wypłaca wynagrodzenie lub wypłaca je w częściach

Pamiętaj! Jeśli zauważasz powyższe punkty u swojego pracodawcy, to istnieje bardzo duże prawdopodobieństwo, że jest on nieuczciwym werbownikiem, a Ty jesteś na prostej drodze do stania się jego ofiarą. Może to prowadzić do dalszego wykorzystania Ciebie i Twojej pracy, a nawet zagrożenia Twojego bezpieczeństwa!

Jak szukać bezpiecznej pracy w wakacje – krok po kroku

Krok 1 – Zaplanuj, gdzie chcesz jechać i w jakiej branży pracować.

Krok 2 – Poszukaj wiarygodnych i pewnych pracodawców – jeśli bardzo dobrze znasz język obcy możesz szukać bezpośrednio za granicą. Jeśli nie – rozejrzyj się za firmami w Polsce.

Krok 3 – Dokładnie sprawdź, czy Twój potencjalny pracodawca jest legalny i możesz mu w pełni zaufać (skorzystaj z naszych wskazówek i omijaj z daleka tych nielegalnych i podejrzanych, o których piszemy wyżej).

Krok 4 – Prześlij swoje dokumenty aplikacyjne – powołania podczas rekrutacji!

Krok 5 – Zanim podejmiesz decyzję o wyjeździe – dokładnie przeczytaj umowę i wszystkie warunki.

Krok 6 – Jadąc za granicę, skorzystaj z naszych dobrych rad na wyjazd!

Jak poprawić swoje bezpieczeństwo?

- Nie jedź do pracy na czarno
- Wybieraj tylko wiarygodnych i sprawdzonych pracodawców

- Poznaj przynajmniej podstawy języka kraju, do którego jedziesz
- Przeczytaj dokładnie nasze poradniki!

Gdzie szukać pomocy?

Pamiętaj! Jeśli podejrzewasz, że masz kontakt z handlarzami ludźmi lub nielegalnymi werbnikami – masz prawo do pomocy ze strony **policii, straży granicznej i najbliższej polskiej ambasady czy konsulatu.**

Warto zachować też poniższe kontakty:

Stowarzyszenie PoMOC

tel. 32 255 38 69, tel. kom. 694 489 187

pomoc@po-moc.pl

www.po-moc.pl

Krajowe Centrum Interwencyjno-Konsultacyjne dla Ofiar Handlu Ludźmi (KCIK)

tel. 0 22 628 01 20

info@kcik.pl,

www.kcik.pl

W nagłych wypadkach – nocny dyżur **pracownika Ministerstwa Spraw Zagranicznych w Warszawie**
tel. +48 22 523 90 00

Jeśli podejrzewasz, że masz do czynienia z nielegalnym albo nieuczciwym pracodawcą – jak najszybciej zerwij z nim kontakt!

O twórcach

Autorami kampanii i przewodnika *Bezpieczna praca w wakacje* są:

Stowarzyszenie Po-MOC

Stowarzyszenie od lat zajmuje się wspieraniem osób, w szczególności kobiet, znajdujących się w sytuacji kryzysowej. Wielu podopiecznych Stowarzyszenia to osoby, które stały się ofiarami handlu ludźmi bądź współczesnego niewolnictwa.

Więcej informacji: www.po-moc.pl

ATERIMA MED

ATERIMA MED jest częścią Grupy ATERIMA, która jest wiarygodnym partnerem w legalnym i bezpiecznym zatrudnieniu Polaków w kraju, a także w Niemczech i we Francji. Grupę na rynku wyróżnia odpowiedzialność za zrekrutowanych i zatrudnionych pracowników, co jest szczególnie ważne podczas zagranicznych wyjazdów

do pracy. ATERIMA MED specjalizuje się w opiece nad osobami starszymi w Niemczech.

Więcej informacji i oferty pracy: www.aterima-med.pl i www.aterima.pl

Stowarzyszenie Inicjatywa Mobilności Pracy

IMP to stowarzyszenie zajmujące się promowaniem mobilności pracy i usług w UE. Jednym z głównych celów Inicjatywy jest przeciwdziałanie handlowi ludźmi i wyzyskowi pracowników poprzez edukację i popularyzację idei bezpiecznej i legalnej pracy za granicą.

Więcej informacji: www.inicjatywa.eu

Kluczowe źródła

Bezpieczna praca za granicą – poradnik dla wyjeżdżających

oprac. Stowarzyszenie PoMOC i Agencja Zatrudnienia ATERIMA, Kraków 2012.

Handel ludźmi do pracy przymusowej: mechanizmy powstawania i efektywne zapobieganie

Z. Lasocik, E. Rekosz-Cebula, Ł. Wieczorek, Warszawa 2014.

www.handelludźmi.eu

(dostęp 2.06.2014 r.).

<https://msw.gov.pl/pl/bezpieczenstwo/przeciwdzialanie-handl/11668,Przeciwdzialanie-handlowi-ludźmi.html>

(dostęp 2.06.2014 r.).

Polecamy Ci też nasz poradnik

Bezpieczna praca za granicą – znajdziesz w nim m.in.:

- jakie są legalne formy pracy za granicą dla Polaków
- czym się różni polska agencja zatrudnienia od zagranicznej i jak sprawdzić jej wiarygodność
- o jakich dokumentach musisz pamiętać i co to jest EKUZ
- jak oszuści wykorzystują swoje ofiary

Poradnik możesz bezpłatnie pobrać ze strony www.bezpieczny-wyjazd.eu lub – również za darmo – poprosić o egzemplarz drukowany, który przesyłamy pocztą (na terenie Polski).

Więcej na www.bezpieczny-wyjazd.eu

